

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

Teknikerne

Skoleforeningens Teknisk Afdeling er udgangspunkt for meget af det planlægnings- og håndværksarbejde, der sørger for, at det hele kører rundt.

Side 5

SKURK er en hjertesag, jeg ville savne det meget, hvis jeg skulle spille et andet sted.

Altklarinetlisten Inga Fiedler om
Skoleforeningens Underholdningsorkester

Side 8

Unge og iPads

Film din boganmeldelse

Side 8

Nyt driftsråd

Dansk Skoleforening for Sydslesvig har fået et nyt driftsråd. De 1473 stemmeberettigede medarbejdere i foreningen havde tid til torsdag middag til at afgive deres stemme til valget. Denne ret gjorde 791 personer brug af. Det svarer til en valgdeltagelse på 53,7 procent.

- Det kan vi ikke være tilfreds med, siger formanden for valgbestyrelsen, Hauke Paulsen.

Sammensætningen af det nye driftsråd er en del anderledes end i det nuværende. Det hænger sammen med, at der stillede fem valglistor op denne gang mod tre ved det forrige valg. Således mister listen med

Ver.di-medarbejdere med 211 afgivende stemmer to pladser og får fire medlemmer i det nye driftsråd. Dansk Lærerforening for Sydslesvig fik 219 stemmer og fem pladser i det nye driftsråd mod syv i det gamle og BUPL-listen med pædagogerne går frem fra to til tre driftsrådsmedlemmer. De fik 146 stemmer. Den nye Aktivliste med lektorer fra de to danske gymnasier fik 100 stemmer og to mandater og Skolelederforeningen, som ved sidste driftsrådvalg stillede op sammen med lærerene fik 75 stemmer og får dermed en repræsentant i det nye driftsråd.

Sluk tørsten med vand

Uffe-Skolen i Tønning siger stop til sodavand og saft.

TØNNING. Forskellige undersøgelser identificerer sodavand og andre søde drikke som den største årsag til fedme, sukkersyge og andre livsstilssygdomme blandt børn. Også i de danske skoler gøres der derfor en indsats for, at de unge drikker færre søde drikke. I stedet for skal de slukke deres tørst med vand. På Uffe-Skolen i Tønning er sodavand og saft forsvundet fra skoletaskerne. Efter sommerferien blev der stillet en

vandautomat op og eleverne og deres lærere nærmer sig de 5000 drukkede liter. Projektet passer fint til sundhedsmyndighedernes anbefalinger. De mener, at børn over tre år max må drikke en halv liter sodavand om ugen.

- Begrænsningen af forbruget af specielt sukkersødede drikkevarer er vigtigt. Det er fødevarer, der kun skal indtages lejlighedsvist i begrænsede mængder, og ikke noget vi skal spise og drikke hver dag, hedder det i den danske sundhedsstyrelse.

Side 3

Forligsmøde på plads

Skoleforeningen er glad for opbakning fra Sydslesvigudvalget.

Der er nu sat en dato på, hvornår de organisationer, der er repræsenteret i Jaruplund Højskoles bestyrelse skal til forligsmøde. Den 28. maj vil man forsøge at få bilag uenighederne. I denne sammenhæng har Skoleforeningen positivt bemærket, at man også i Sydslesvigudvalget ser en nødvendighed for en åben debat om højskolens fremtid. Udvalgets formanden Benny Engelbrecht sagde forleden, at det principielt er en god idé at Skoleforeningen ønsker at udar-

bejde en ny plan for Jaruplund Højskole. Hans udvalgskollega Kim Andersen har udtalt, højskolesagen er hele mindretallets ansvar.

- Det er det, vi har lagt op til med vores forslag om en mulig køreplan for en ny højskoleprofil og forstanderprofil. Hele mindretallet skal indrages i processen siger Skoleforeningens formand, Per Gildberg.

- Vi har en stor interesse i at finde en løsning i denne her sag. Derfor er vi meget glade for at de andre organisationer, der sidder med i højskolens bestyrelse, har sagt ja til at mødes, siger han.

Side 2

Mindretallet afviser en særlig lov

Lovgivning

Dansk Skoleforening og SSW afviser delstatsrevisionens krav om en særlig mindretalslov til finansieringen af de danske skoler.

KIEL. Den slesvig-holstenske delstatsrevision kræver i sin netop offentliggjort årsberetning en særlig mindretalslov, som blandt andet skal regulere den offentlig støtte for

mindretallets skoler der går udover støtten får de private skoler, i delstaten. Revisionen er af den opfattelse, at de danske skoler er erstatningsskoler (Ersatzschulen) for det offentlige skolesystem, lige som for eksempel Waldorf-skolerne.

- Efter at finansieringen af de øvrige erstatningsskoler er blevet lavet om, ville det kun være konsekvent, hvis de danske skoler bliver finansieret som de andre erstatningsskoler. Hele den offentlige støtte til det danske mindretal inklusive de særlige omkostninger for mindretallets

skolesystem skal så reguleres igen-nem en særlig mindretalslov, hedder det i rapporten.

Delstatens revision sætter altså ikke spørgsmålstegn ved, at de danske skoler skal få den samme offentlige støtte som de tyske skoler. Dette spørgsmål forholder de sig slet ikke til. Myndigheden mener, at hvis der skal ske en støtte udover det, erstatningsskolerne får, bør det ske igen-nem en særlig lov.

Lov giver ingen mening

Hos Dansk Skoleforening afviser

man kravet om en mindretalslov. Delstatsrevisionens krav anerkender nemlig ikke, at de danske skoler i Sydslesvig ikke er erstatningsskoler for de offentlige skoler for det danske mindretal.

- Vi ønsker ligestilling, og den bør vi have igennem den almindelige lovgivning og i delstatens forfatningen, lige som vore skoler skal have en status som offentlige skoler, siger Skoleforeningens formand, Per Gildberg.

Også hos Sydslesvigsk Vælgerforening og i undervisningsministeriet i

Kiel afviser man delstatsrevisionens krav. Ministeriet kan ikke se, hvad sådan en mindretalslov skulle være godt for. SSWs gruppeformand i landdagen i Kiel, Lars Harms, mener:

- Vi har ikke brug for en mindretalslov som rammebetingelse for arbejdet i de danske skoler og hele det danske mindretal. Mindretallet er en naturlig del af den slesvig-holstenske befolkning, derfor skal ligestilling opnås indenfor den almindelige lovgivning, som det jo allerede er sket i forhold til de danske skoler.

Side 3

1864

Slaget ved Dybbøl og digitale medier har været emnet på to forskellige projekter med deltagelse fra Skoleforeningen. Elever fra A. P. Møller Skolen i Slesvig har været med i »Young Digitals« og elever fra Vesterland-Kejtum Danske Skole og Læk Danske Skole har været med i »Dybbøl 1864 oplevet digitalt«. Side 6 og 7

Delstatsrevisionens rapport

Skoleforeningen har følt sig fair og ordentligt behandlet under fremstillingen af Delstatsrevisionens (LRH) nye rapport. Samarbejdet med LRHs medarbejdere har været meget konstruktivt. Men det betyder ikke, at vi er enig i alle rapportens vurderinger og konklusioner.

Skoleforeningen med sine mere end 1400 ansatte og et årligt budget der ligger over 100 millioner euro, er et stort apparat med en lille forvaltning. Det sagde vores revisionsfirma så sent som på det seneste fællesrådsmøde.

Derfor er jeg meget glad for, at LRH skriver i rapporten, at de har været tilfreds med vores regnskab og vores forbedringer i den interne revision. Derudover står der i rapporten, at de tildelte økonomiske midler er passende i forhold til Skoleforeningens størrelse og bliver til brugt til formålet og på en fornuftig måde. Dette udsagn er vi godt tilfreds med! En stor tak til vores dygtige medarbejdere.

LRH kritiser i rapporten, at undervisningsministeriet ikke har et tilstrækkeligt kendskab til vores regnskab, og at de gerne så mere transparens her. Delstatsrevisionen foreslår derfor, at Skoleforeningen overtager en form for årsafslutning, som større kapitalelskaber bruger. Derudover forslår LRH, at Slesvig-Holsten skal lave en mindretalslov, der skal omfatte alle tilskudsberettigede mindretalsorganisationer. Men jeg vil gerne fastholde, at vi ikke er et kapitalelskab, men en forening. Godt nok en stor forening, men alligevel en forening.

UDO JESSEN, NÆSTFORMAND

Skoleforeningen tager som tidligere og som altid kritik og forslag alvorligt og behandler dem seriøst. Der er allerede nedsat en arbejdsgruppe. Samarbejdet med ministeriet er tæt og vi for at se hvor vi lander henne.

Med hensyn til forslaget om en mindretalslov har jeg den holdning, at Skoleforening er en naturlig del af det danske mindretal og det danske mindretal er en naturlig del af den slesvig-holstenske befolkning. Så hvorfor skulle vi have en særbehandling med en mindretalslov?

LRH skriver også i deres rapport, at vi efter skoleloven er erstatningsskoler, men får de samme tilskud som de offentlige tyske skoler. Delstatsrevisionen mener, at vi dermed er privilegerede.

Dertil kan jeg kun sige, at LRH har ret. Delstatsregeringen betragter vores skoler som de naturlige skoler for vores børn. De sammenligner os ikke med private skoler, men med det offentlige tyske skolesystem. Den politiske vurdering er bare rigtigwww!

REDAKTIONSKOMITE

Per Gildberg
Niels Ole Krogh
Anders Molt Ipsen

Redaktion og layout:
Daniel Dürkop
Tlf. 0461-5047104
Fokus@skoleforeningen.org

Anbefalinger:

- at 0 – 3 årige ikke drikker saft og sodavand
- at 3 – 7 årige maks. drikker 3 dl sodavand eller saft om ugen
- at ældre børn og unge maks. drikker ½ liter sodavand eller saft om ugen.
- flere information på hjemmeside: www.maksenhalvliter.dk

Kilde: Sundhedsstyrelsen

Slut med de søde drikke

Sundhed

Uffe-Skolens elever har skiftet sodavand og saft ud med drikkevand.

TØNNING. Eleverne på Uffe-Skolen i Tønning har drukket mere end 4500 liter vand siden sommerferien. Og det er kun det, de har drukket i skoletiden. I starten af skoleåret er der nemlig blevet stillet en vandautomat op på skolen, som forsørger eleverne og deres lærere med friskt og køligt vand.

- Vi var blandt lærerne enige om, at det var irriterende, at mange elever havde mange sukkerholdige drikkevarer med i skolen: Både sodavand, iste og kaffevand, siger skoleleder Horst-Werner Knüppel.
- På det tidspunkt havde vi desuden sund kost og motion i fokus på skolen, så vi besluttede at undersøge, om der var muligheder for at gøre skolen mere sund på dette område, siger han.

Ideen om at stille en vandautomat op blev luftet for forældrene, og de tog rigtig godt imod den.

- Stort set alle var indstillet på at betale mellem 25 og 35 euro om året for vandautomaten. Det er nemlig billigere, end hvis de selv køber drikkevarer til deres børn, siger Horst Werner Knüppel.

For ham har den nye ordning rigtig mange fordele.

- Søde drikke er forsvundet fra skolen. Forældrene betaler jo selv for vandordningen, så de giver slet ikke børnene andet med i skoletasken. Det gør at eleverne drikker mere sundt, og det gør i øvrigt også, at skoletasken er mindre tung. Desuden er der færre konflikter mellem eleverne og med forældrene om, at nogle elever har sodavand med i skolen, mens andre ikke har, siger skolelederen.

Modellen har i øvrigt vakt interesse blandt Tønnings to tyske skoler. Forleden var de på besøg på Uffe-Skolen for at se på vandautomaten. Nu har byrådet besluttet en lignende ordning for byens tyske elever.

FOTO: DAK

Uffe-Skolen fik førstepladsen ved slesvig-holstensk løbekonkurrence.

Tønning-elever løb længst

Motion

Uffe-Skolens elever står i spidsen for 70.000 løbeglade skolebørn i delstaten.

TØNNING. Eleverne fra Uffe-Skolen i Tønning fik en førsteplads blandt alle skoler til løbekonkurrencen »AOK-Laufwunder« arrangeret af sygekassen. Næsten 70.000 elever fra Slesvig-Holsten deltog i konkurrencen. Eleverne fra Tønning var til

præmieoverrækkelse med undervisningsminister Wanda Wende i Kiel for nogle uger siden.

En stolt skoleleder

- Det var første gang, vi deltog, og vi er selvfølgelig meget stolte af vores elever, siger skoleleder Horst-Werner Knüppel. Wara Wende sagde:

- Konkurrencen har vist, at vi er godt på vej til at forbedre elevernes motion i delstaten.

Eleverne kunne selv vælge, om de ville løbe 15, 30 eller 60 minutter

uafbrudt. Tiderne og den distance, eleverne opnåede, blev så omregnet sådan, at de kunne sammenlignes. I Tønning løb eleverne 60 minutter.

- Sådan en konkurrence er en god mulighed for at præsentere børnene for kondisport og bevægelse, sagde den slesvig-holstenske AOK-chef, Thomas Haeger mens formanden for delstatens atletikforbund, Wolfgang Delfs, fremhævede, at det er fællesskabet, der fremmer lysten til at drive sport.

Jaruplund Højskole har været et debatteret emne i de seneste uger.

Åben dialog om højskolens fremtid

Højskole

Hele mindretallet skal involveres i processen om at finde et nyt ståsted og en ny forstander for Jaruplund Højskole.

I Dansk Skoleforening ser man frem til et møde med de andre organisationer, der sidder i Jaruplund Højskoles bestyrelse. På mødet vil man forsøge at rydde uenighederne ad vejen. Indtil da har Skoleforeningen sat den køreplan på standby, som Styrelsen har udarbejdet for at finde en ny profil for både højskole og forstander. Der kan dog ikke herske tvivl om, at det har været nødvendigt, at Skoleforeningens styrelse har fundet en god fremgangsmåde til at takle udfordringerne.

- Vi har været kede af, at nogle mener, at vi uberettiget blander os i højskolens anliggende. Det er ikke

tilfældet. Det var Jaruplund Højskoles bestyrelse, som for nogle uger siden i en pressemeddelelse meldte ud, at de trækker sig ud af hele ansættelsesprocessen for en ny højskoleforstander. Derefter var det klart, at styrelsen i Skoleforeningen skulle tage over. Det er jo os, der driver højskolen, så hvem eller skulle have overtaget ansvaret for hele processen, siger Skoleforeningens formand, Per Gildberg.

- I styrelsen blev vi så enige om, at vi ønsker en proces, som involverer hele mindretallet. Der er brug for en åben dialog om højskolens fremtid. For os handler det om at fremtids-sikre Jaruplund Højskole. Det vil vi gøre i samarbejde med de organisationer, der sender repræsentanter i højskolens bestyrelse, siger han.

Samtidig er det også klart, at Jaruplund Højskole ikke en selvejende institution, men drives af Dansk Skoleforening for Sydslesvig. Det medfører en del fordele for højsko-

len. Den har blandt andet en økonomisk sikkerhed, idet den med Skoleforeningen i ryggen er bedre rustet til at klare kriser, den kan i øvrigt trække på Skoleforeningens ressourcer mht. IT, teknisk ekspertise og administration. Det er en naturlig konsekvens af denne model, at Skoleforeningen har det overordnede økonomiske og arbejdsretslige ansvar for Jaruplund Højskole.

Aktiv deltagelse

- Samtidig har det altid været målet at sikre højskolen en så selvstændig stilling som mulig inden for disse rammer. Derfor har det i alle årene været højskolebestyrelsens ansvar at sikre en ledelse af højskolen i overensstemmelse med sit formål, ligesom skolens daglige drift og kursusvirksomhed har været højskolebestyrelsens ansvar. Skoleforeningen har hidtil assisteret i udarbejdelse af budget, regnskab og status for højskolen, siger Per Gildberg.

Det er Skoleforeningens pligt som ansættende myndighed at tage aktiv del i processen om videreudvikling af profilen og ansættelse af en ny forstander.

- Skoleforeningen driver Jaruplund Højskole. I en proces, hvor der skal finde en ny orientering sted, hænger det økonomiske ansvar og det indholdsmæssige ansvar tæt sammen. Derfor kan vi ikke gøre andet end at tage initiativ. En ny profil skal være med til at sikre højskolen. Skoleforeningen har altid respekteret højskolebestyrelsens selvstændighed. Måske skulle vi allerede have taget diskussionen om økonomi og indhold for nogle år siden», siger Per Gildberg og fortsætter:

- I Dansk Skoleforening for Sydslesvig er vi sikre på, at vi i fællesskab kan skabe en ny højskole. Det er vores ønske, at Jaruplund Højskole bliver til et inspirerende fristed i Sydslesvig og vi inviterer alle til at være med i denne proces.

Styrelsens køreplan for Jaruplund Højskole

- Skoleforeningens Styrelse nedsætter en arbejdsgruppe, der med udgangspunkt i højskolens fundats udarbejder forslag til en profil for højskolen og den kommende forstander.
- Dansk Skoleforening for Sydslesvig inviterer til et åbent ideudviklingsmøde, hvor alle interesserede kan deltage.
- Styrelsen udarbejder med udgangspunkt i arbejdsgruppens forslag en profil til høring i Det Sydslesvigske Samråd.
- Efter afsluttet høring udarbejder Styrelsen den endelige profil.
- Skoleforeningens Styrelse og Direktion formulerer med afsæt i fundatsens eksisterende bestemmelser retningslinjer, der præciserer proceduren for ansættelse af medarbejdere og forstander og sikrer transparens omkring ansvarsfordelingen.
- Skoleforeningens Styrelse genopslår stillingen som forstander ved Jaruplund Højskole i et samarbejde med højskolens bestyrelse og et eksternt konsulentfirma.
- Højskolens bestyrelse indgiver indstilling til Styrelsen ved Dansk Skoleforening for Sydslesvig vedr. ansættelse af en forstander.
- Arbejdsgruppen tager stilling til, om sammensætningen af bestyrelsen på Jaruplund Højskole skal ændres/udvides og drøfter fremtidige struktur-spørgsmål.
- Arbejdsgruppens sammensætning: Skoleforeningens formand eller næstformand, en til to styrelsesmedlemmer, en repræsentant fra Direktionen, en lærerrepræsentant fra Jaruplund Højskole, en folkevalgt repræsentant fra hver af de øvrige organisationer i højskolens bestyrelse (SSF, SdU, Sønderjysk Skoleforening, Foreningen for Folkehøjskoler i Danmark)

Arbejdsgruppe ser på dokumentation

Økonomi

Skoleforeningen vil tage spørgsmålene op med delstatsregeringen.

Delstatsrevisionen, Landesrechnungshof i Kiel er netop udkommet med sin årlige rapport. Her kritiserer de, at undervisningsministeriet i Kiel ikke stiller tilstrækkelig krav til dokumentation af, hvad Dansk Skoleforening for Sydslesvig bruger de offentlige midler fra delstaten til. Samtidig påpeger delstatsrevisionen, at de mener, at Skoleforeningen anvender midlerne på en ordentlig måde, og at Skoleforeningen er på en god vej med hensyn til at forbedre dokumentationen.

I Skoleforeningen tager man på mindelsen seriøst.

- Vi har taget tidligere kritik fra

LRH op ved at nedlægge vores GmbH, som ejede Skoleforeningens ejendomme, og det har været et kæmpe arbejde, oplyser Skoleforeningens direktør, Anders Molt Ipsen.

Foreningen har nedsat en arbejdsgruppe, som skal se på, hvordan man kan forbedre dokumentationen yderligere.

- Vi har allerede holdt flere møder for at undersøge, hvordan vi bedre kan imødekomme delstatsrevisionens krav. Når vi har kulegravet emnet, vil vi tage til Kiel for at drøfte det med delstatsrevisionen. Vi må få defineret, hvad der skal til, for at vi ikke skal opleve, at der hvert andet år sættes spørgsmålstegn og stilles ny krav til Skoleforeningen, siger Anders Molt Ipsen

Nyt mødested for de danske årsmøder i Flensborg

På grund af vejarbejde i Flensborg mødes deltagerne til årsmødeoptøget i Flensborg den 25. maj 2014 kl. 13.30 ved Nordertor/Phänomenta.

I fællesskab går optøget så op til DGF-pladsen. I år kan du bl.a. opleve skoleelever, der laver et STOMP-show, se et science-show fra Universe, være med i Cirkus Luft, deltage i mange aktiviteter og høre en fedkoncert med folkbandetPhönix. Universe-parken vil også være på pladsen igen.

Til vuggestuebørn, børnehalebørn og børnehalebørn er der igen planlagt en årsmødetombola For at kunne være med i Årsmødetombolaen skal du deltage i mindst 4 aktiviteter på pladsen.

I år består gevinsten bl.a. af et sejt løbehjul for gruppen fra vuggestue/børnehalebørn og skolebørn indtil 3. klasse. Gruppen 4. klasse og opad kan vinde et "Globe Cleptomanicx Zitronen Cruiser-board" (se billede). Man kan også igen vinde 5 x familieentré til Universe i Nordborg til en værdi af 100,- euro stykket.Tombolakortet fåes ved boderne på årsmødepladsen.

FOTO: HIORT LORENZEN-SKOLEN

Heksen Esmaralda på Hiorten

SLESVIG. Forleden myldrede det om eftermiddagen på Hiort Lorenzen Skolen. 40 udklædte børn var mødt op på skolen sammen med deres forældre og bedsteforældre. Eleverne var klædt ud som hekse og troldmænd. Alle glædede sig til enten at høre eller til at være med til fremvisningen af musikhistorien om Heksen Esmaralda.

Minikoret var ansvarlig for den musikalske del. Minikoret er 46 sangglade elever fra 2. og 3. klasse. De havde fået lov til at møde udklædt, og det var de, det var et fest-

ligt syn.

Publikum ventede spændt i festsalen, og præcis kl.17.00 var der indtog med hekse og troldmænd. Musiklærer Arno Prost læste historien op. Minikoret sang og blev ledsaget af et band bestående af to forhenværende elever, skolen havde lånt fra A.P. Møller Skolen, samarbejdsrådets formand Ole Nielsky og musiklærer Kirsten Weiss.

Efter en god times tid var der stående applaus til koret, og alle tog hjem, godt underholdt og glade og tilfredse.

FOTO: JOACHIM MAGENS

Forårskoncert i Egernførde

EGERNFØRDE. Skolens gymnastiksal var propfyldt med spændte forældre, som så fik halvanden times musikprogram med både danske sange, fløjtespil, amerikansk disco-dancing og solid rockmusik. Efter en allerede lang skoledag gik elever

fra 1.-9. kl. og Jes Kruse-skolens fire engagerede musiklærere med stor koncentration og sang- og spilleglæde i gang med at lave en underholdende musikaften på tværs af alderstrin og musiksmag.

FOTO: HATLUND LANGBALLE DANSKE SKOLE

Emil fra bondegården

HATLUND/LANGBALLE. Lige inden påskeferien har 1. og 2. klasse fra Hatlund-Langballe Danske Skole været på en ekskursion til Museumsberg i Flensborg, hvor de måtte deltage i workshoppen »Emil Nolde und das Farbenmeer«.

Kunstpædagogen Meike Roos fortalte en særdeles levende historie om den lille Emils liv på bondegården, og hvordan han i løbet af årene

blev til den kendte kunstner Emil Nolde. Både i udstillingslokalet med Emil Noldes værker og i museets atelier producerede børnene de flotteste malerier inspireret af Noldes motiv- og farvevalg.

For børnene og lærere var det en fantastisk formiddag på Museumsberg - deres program kan varmt anbefales.

De holder Skolefo

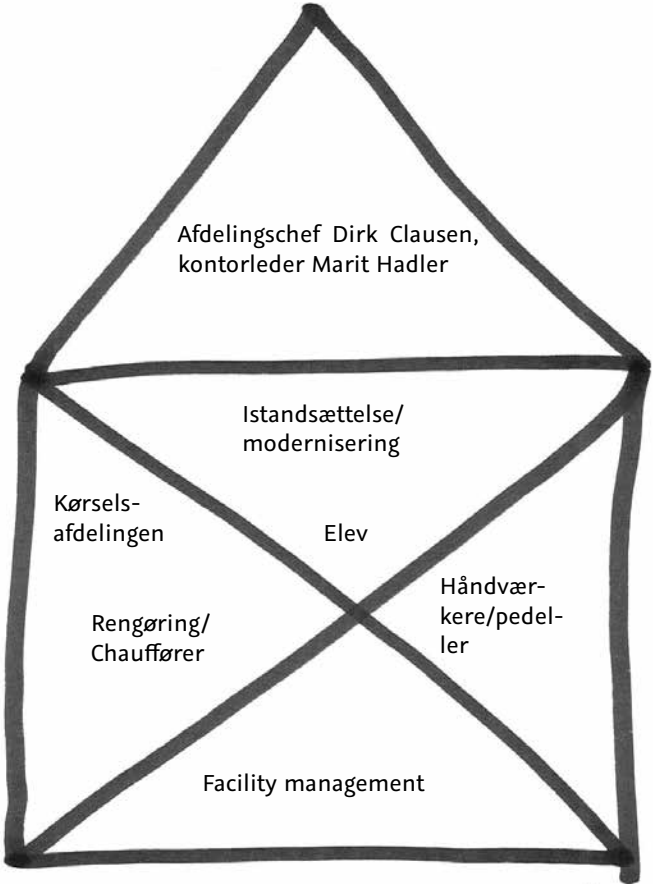

Alene hos Skoleforeningen står der 25 meter med maspper omkring byggeprojektet Jaruplund Højskole, siger afdelingsleder DI

Afdelinger

Medarbejderne i Skoleforeningens tekniske afdeling skal løse mange forskellige opgaver, som ikke er synlige for alle, men sikrer, at det pædagogiske og administrative personale kan lave deres arbejde.

SYDSLESVIG. Det er ikke for meget sagt, at det er Teknisk Afdeling, der holder Skoleforeningen kørende. De lidt under 20 medarbejder i afdelingen i Wrangelstrasse i Flensborg har ansvaret for et utal af store og mindre opgaver, som de enten selv udfører eller ansætter firmaer til. Og det er meget mere end at sørge for el, vand og varme i institutionerne. Medarbejderne i Teknisk Afdeling møder man for eksempel ude på skolerne og i børnehaverne, når der skal bygges. Byggeopgaver er der mange af. Det er nybygninger, for eksempel af vuggestuer, og så er der masser af renovering, modernisering og tilbygning, hvis der opstår pladsmangel. De mennesker, der er ansat til dette arbejde, er specialiseret på forskellige områder. De er arkitekter, ingeniører, systemteknikere eller byggekons-

Ekstra undervisningstid og flere voksne

Læsefærdigheder

Interessante resultater af to forsøgsprogrammer, som det danske Undervisningsministerium har gennemført i folkeskolen.

Flere hundrede skoler har deltaget i to forsøgsprogrammer i folkeskolen. Det ene om to voksne i undervisningen, og det andet om ekstra undervisningstid i dansk samt undervisningsforløbet Almen Sprogforståelse, der er en del af forsøgsprogrammet om modersmålsbaseret undervisning. En ny evaluering af forsøgene fra Aarhus Universitet viser, at særligt den ekstra undervisning i dansk forbedrer ele-

vernes læseresultater. Effekten af fire ekstra ugentlige lektioner i dansk i 16 uger har givet eleverne en fremgang, der svarer til et halvt års normal undervisning.

Tættere samarbejde

I den nye folkeskole får eleverne flere timer, og der skal være et tættere samarbejde mellem lærere og pædagoger. Forsøgene viser, at flere timer og et tæt samarbejde mellem lærere og pædagoger styrker elevernes læsefærdigheder. Resultaterne skal tjene som inspiration for kommuner og skoler, hvor de kan bruge de nye forsøgsresultater, når de tilrettelægger undervisningen på deres skole, siger undervisningsminister Christine Antorini.

Evalueringen af forsøget med tolærerordninger viser, at elevernes resultater bliver forbedret, om end i mindre grad, når der er et tæt samarbejde mellem en lærer og anden ressourceperson. Her går eleverne i læsetesten frem med, hvad der svarer til effekten af cirka tre måneders almindelig undervisning.

Effekten af en ekstra person i klassen er størst, hvis det er en anden ressourceperson end en lærer. Det kan eksempelvis være en pædagog. Derudover viser forsøget, at effekten er særlig positiv for elever, hvor forældrene højst har 10 års skolegang. Hvis ekstrapersonen er læreruddannet ses en mindre fremgang i læseresultaterne. Forsøgene viser dog, at to læreruddan-

Foreningen kørende

FOTO: DANIEL DÜRKOP

rk Clausen.

struktører.

- De står blandt andet for udlicite-
ringer, at lave udkast, reparationer og
ansætter firmaer til at udføre arbej-
det. Generelt forsøger vi selv at gøre
så meget af arkitektarbejdet som mu-
ligt, fordi det er billigere, siger lederen
af Teknisk Afdeling, Dirk Clausen.

En anden vigtig opgave er de mange
serviceydelser, på nydansk hedder det
»facility management«. Det handler
om, at alt teknisk udstyr i institutio-
nerne fra græsslåmaskinen til sko-
lebussen fungerer. Er der noget, der
er gået i stykker, er det Teknisk Af-
delings opgave, at det sættes i stand.
Vedligeholdelse og rengøring er også
placeret her. Det er selvfølgelig noget
der gøres i tæt samarbejde med pedel-
lerne, rengøringsmedarbejderne og
chauffører ude i institutionerne. Dem
er der omkring 250 af i Skoleforenin-
gen og de er alle ansat under Teknisk
Afdeling.

Selvstændige

- De arbejder meget selvstændigt ude
i børnehaverne, vuggestuerne og sko-
lerne. Det giver heller ingen mening,
at vi i Flensborg skal bestemme, hvornår
og hvordan en pedel i Kiel skal ar-
bejde, siger Dirk Clausen.

Desuden er der også ansat to pedel-

FOTO: TEKNISK AFDELING

Det gode sammenhold fortsætter også efter arbejdstiden, her til festelavnsfesten

ler, som tager sig af arbejdet i hoved-
administrationen, Center for Under-
visningsmidler og Christian Paulsen
Skolen. Der er også ansat to hånd-
værkere direkte under Teknisk Afde-
ling. De har deres værksted i Hanved

“ Vi gør så me-
get som muligt
selv, det er billigere.

Dirk Clausen, Afdelingsleder

og udfører ad hoc arbejde, understøt-
ter pedellerne, er problemknusere og
ledsager store projekter. De var for
eksempel sammen med pedellerne
på overarbejde efter sidste års orkan
Christian. Det med overarbejdet gæl-
der her i øvrigt for hele afdelingen,
idet der har været store eller små
stormskader på stort set alle Skolefor-
eningens bygninger.

Det hører også med til Teknisk Af-
delings arbejde at administrere kør-
selsområdet i Skoleforeningen. Det
gælder både i forhold til Skoleforenin-

gens børn og den offentlige trafik (ÖP-
NV) og kørslen internt i Skoleforenin-
gen. Ved den offentlige trafik kæmper
afdelingen med rammebetingelserne,
især fordi der er forskellige regler for
skolebuskørsel i de tre sydslesvigske
amter, og betingelserne oveni ændres
fra år til år. Det skal der holdes styr
på. Intern handler det om køb og salg
af biler eller teknisk udstyr. Teknisk
Afdeling har netop solgt en del gamle
håndværkerbiler og skolebusser på
ebay. Det er desuden medarbejdernes
opgave, at bilerne synes og forsikres,
de tager sig af alt papirarbejde, hvis
der sker biluheld med Skoleforenin-
gens køretøjer og får dem på værk-
sted.

Teknisk Afdeling er også et af de
steder, hvor Skoleforeningen uddan-
ner unge fra mindretallet. Lige for ti-
den er der en elev i lære som teknisk
tegner.

Meget af det arbejde medarbejderne
med leder Dirk Clausen og hans kon-
torleder Marit Hadler i spidsen udfør-
er lægger forældrene og deres børn
slet ikke mærke til. Men det er et ar-
bejde, som er vigtigt, for at dagligda-
gen i institutionerne og i forvaltnin-
gen kan fungere. Og det er jo sådan, at
når man ikke ser dem, betyder det, at
de gør deres arbejde rigtigt godt.

Grøn Festival skudt igang

SYDSLESVIG. Arbejdsmaterialer til
»Grøn Festival« i Skoleforeningen er
nu blevet delt ud til alle skoler og
børnehaver.

Festivalen henvender sig både til
børn og pædagoger i daginstitutio-
nerne og skoleelever og lærere på alle
årgange og finder sted på A. P. Møl-
ler Skolen den 6. maj 2015. »Ideen
med festivalen er, at børn og unge
i løbet af året skal arbejde med for-
skellige grønne emner. Det kan for
eksempel være økologisk produkti-
on, vand, affald eller friluftsliv. Den

6. maj mødes alle så for at præsεν-
tere årets arbejde. På nogle skoler er
man så småt ved at forberede Grøn
Festival. Således har Gustav Johann-
sen Skolen i Flensborg til næste sko-
leårs »Grøn skole/grønt flag« som
satsningsområde. Det betyder, at for
eksempel emneuger og klasseaktivi-
teter vil være indenfor dette område.
A. P. Møller Skolen i Slesvig deltager i
Klima-Zirkus og vil gerne opbygge et
mobilt laboratorium til at undersøge
vandkvalitet.

Udsolgt på 24 timer

SYDLESVIG. 1000 elever i vores sko-
lers 1. til 6. klasser har mellem den
23. Juni og den 27. Juni mulighed for
at deltage i en såkaldt »tegnebattle«.

Ideen med arrangementet er at
skærpe børns evne til at visualisere,
tegne og fortælle.

Under »tegnebattlet« vil historie-
fortælleren Hans Laurens fortælle
børnene et par små historier. Imens
tegner tegneren Patrick Steptoe hi-
storien på lange papirruller. Og så bli-
ver det børnenes tur. Hans Laurens
fortæller en halv historie, og børne-
ne skal tegne historien færdig. Mens
børnene tegner, går Patrick Steptoe
rundt og hjælper dem, der ikke kan
komme i gang eller tegner sjove dril-
letegninger midt i børnenes tegnin-

ger. Af og til kaster Hans Laurens nye
figurer og handlinger ind i handlin-
gen, som børnene må tegne med.

I alt vil der være 10 hold á 100 ele-
ver rundt omkring på forskellige sko-
ler. Gabriele Fischer-Kosmol fra Cen-
ter for Undervisningsmidler er helt
begeistret for, at arrangementet har
været udsolgt så hurtig. Udsolgt er
dog et forkert ord, da arrangementet
er gratis for skolerne. Men skolerne
sørger selv for malertape, blyanter,
sorte farveblyanter eller tusser og ri-
geligt med farvekridt i alle farver.

Tegnebattle er en del af projektet
KulturBoost »Få besøg af en kunst-
ner«, som yder finansiel støtte til
kulturelle oplevelser med kunstnere.

Buster kommer til Husum

SYDSLESVIG. Børnebiograffestivalen
»Buster på farten« stopper i år for
første gang også i biografen i Husum.
Festivalen finder sted den 3. og 4. no-
vember i Flensborg, den 5. november
i Slesvig og den 6. november i Hu-
sum.

- Det har været vores ønske at få et
tilbud i Husum, så omkostningerne
for skolerne på vestkysten ikke er så
høje. Selve biografbesøget er gratis,
men det er skolerne selv, der sørger
for transport, siger Gabriele Fischer-
Kosmol fra Center for Undervisnings-
midler, CfU.

Desuden får også de danske skoler
på øerne mulighed for at deltage, da

fremvisningstiderne i Husum er flek-
sible. Gabriele Fischer-Kosmol glæder
sig over, at hun netop har modtaget
en pengegave på 25.000 kroner fra
Slesvigsk Samfunds fond.

Ellers er man på CfU i gang med at
overveje film til de ældste elever.

- Spørgsmålet er, om vi skal have
film i originalsprog med danske un-
dertekster, eller som hidtil film, hvor
en dansk fortæller taler hen over
det, skuespillerne siger på original-
sproget. Vi er ikke helt færdige med
at vurdere det. Begge varianter har
fordele og ulemper, siger Gabriele Fi-
scher-Kosmol.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

e i klassen styrker læseresultater

nede kan forbedre elevernes trivsel
i de klasser, hvor der er to eller flere
elever med en psykiatrisk diagnose.
Der er også gennemført forsøg med en
faglig vejleder, der har rådgivet lære-
ren om undervisning. Denne rådgiv-
ning giver bedre læseresultater i klas-
sen, hvor der er en elev med en psykia-
trisk diagnose. Fremgangen ses særligt
hos de elever i klassen, der ikke har en
psykiatrisk diagnose.

Ordkendskab

Der har også været gennemført for-
søg med et målrettet undervisnings-
forløb kaldet Almen Sprogforståelse,
der systematisk har fokus på at styr-
ke elevernes ordkendskab. Følgeforsk-
ningen viser, at pigerne har haft meget

stor gavn af dette forløb og forbedret
læseresultater med, hvad der svarer
til trekvart års normal undervisning.
Det samme gælder for elever med højt-
uddannede forældre. Fremgangen hos
drengene er meget begrænset. Men re-
sultaterne er så lovende, at det er be-
sluttet, at der nu gennemføres forsøg
for elever på 5. klassetrin, fordi det ty-
der på, at materialet har været lidt for
ambitiøst for 4. klasseeleverne.

Det er værd at bemærke, at evalue-
ringen viser, at effekten af ekstra un-
dervisningstid for den samlede elev-
gruppe er positiv, men at effekten er
betydeligt lavere, hvis effekten isole-
res for de tosprogede elever. Selv om
tendensen også er svagt positiv for to-
sprogede elever, så giver evalueringen

ikke en entydig konklusion om, at den
ekstra undervisningstid styrker de to-
sprogede elevers læseresultater.

Forsøget med tolærerordninger er
nu afsluttet, mens forsøgsprogrammet
om modersmålsbaseret undervisning
fortsætter med forsøgsindsatser rettet
mod mindre elevgrupper af tosproge-
de elever på henholdsvis 1. og 4. klas-
setrin.

Fakta om undersøgelsen

- 18 kommuner har haft forsøg med tolærerordninger på 6. klassetrin på cirka 230 skoler. Her har klassens faste lærer i skoleåret 2012/13 haft en-
ten en lærer eller en anden ressourceperson, som fx en pædagog, i en
del af undervisningstiden i syv måneder. Derudover har en række af de
deltagende klasser deltaget i forsøg med vejledning fra en faglig vejle-
der. Forsøget har bl.a. skullet afprøve nye veje til at sikre god inklusion.

- Der har endvidere samtidig været forsøg med opkvalificering af mate-
matiklærere i forhold til sproginddragelse i matematikundervisningen.

- Der gennemføres endvidere forsøg for mindre elevgrupper på 1. og 4.
klassetrin i forsøgsprogrammet. Resultaterne offentliggøres i løbet af
2015.

- Både to-lærer-forsøget og forsøget med ekstra undervisningstid i dansk
er gennemført som lodtrækningsforsøg og med sammenligningsgrup-
pe, hvilket giver stor sikkerhed for, at resultaterne skyldes forsøgsind-
satserne.

FOTOS: A. P. MØLLER SKOLEN

A. P. Møller Skolens elever Colja Stork, Magnus Werner, Niklas Hingst og Troels Rasmussen fik på Alsion udleveret et klasesær iPads som præmie i en lommefilmskonkurrence. Æresgæst til arrangementet var H.K.H. Prinsesse Marie, som blev modtaget på den røde løber af regionsrådsformand Carl Holst, tidl. videnskabsminister Charlotte Sahl Madsen fra Kunsthallen Sønderborg, rektor for Business College Syd, Dorthe Milling Stjernholm, og rektor for A. P. Møller Skolen, Jørgen Kühl.

Sydslesvigske unge i digital action

Unge og nye medier
A. P. Møller Skolens unge vandt lommefilmskonkurrence under 1864-projekt.

SLESVIG. Den 12. til den 15. april deltog 300 gymnasieelever fra Sydslesvig og Danmark i en ungdomscamp, som var led i projektet »Future Borders - Young Minds in Digital Action«. Projektets formål var at finde fremtidens digitale undervisningsformer samtidig med, at sammenholdet på tværs af den dansk-tyske grænse skulle styrkes. Initiativtagerne til »Young Digitals« er Kunsthallen Sønderborg sammen med A. P. Møller Skolen og Business College Syd/Sønderborg.

Lommefilm
»Young Digitals« blev i efteråret og her til forår afholdt som en række master classes. Her blev lærerne inspireret til at anvende nye digitale undervisningsformer i timerne, mens eleverne lavede lommefilm om emnet »Demokrati - 1864 til fremtiden«. Med udgangspunkt i markeringen af 150-året for Slaget ved Dybbøl den 18. april 1864 blev det andet led i projektet, ungdomscampen, afviklet på Alsion i Sønderborg.
Her deltog unge fra Danmark såvel som elever fra A.P. Møller Skolen i Slesvig. Mens den første dag stod på besøg på Historiecenteret på Sønderborg Slot og en introduktion til digital storytelling, fik campens deltagere senere hen mulighed for at afprøve nye apps, et elektronisk guld og nyt digitalt udstyr for til sidst at komme med deres bud på, hvordan fremtidens digitale undervisningsformer skal se ud.
Æresgæst ved campens store afslutningsshow den 15. april var H.K.H. Prinsesse Marie, som overrakte iPads til en af klasserne fra A. P. Møller Skolen. Fire af klassens

elever, Colja Stork, Magnus Werner, Niklas Hingst og Troels Rasmussen, havde nemlig vundet lommefilmskonkurrencen.
I afslutningsarrangementet deltog desuden fra dansk side bl.a. regionsrådsformand Carl Holst, formand for Folketingets Europaudvalg Eva Kjær Hansen og Sønderborgs borgmester Erik Lauritzen. Fra Slesvig-Holsten deltog bl.a. justits-, kultur- og europaminister Anke Spoorendonk, landdagens vicepræsident Bernd Heinemann, mindretalskommitteret Renate Schnack og Flensborgs overborgmester Simon Faber. Tidligere videnskabsminister Charlotte Sahl Madsen fra Kunsthallen Sønderborg, rektor for Business College Syd, Dorthe Milling Stjernholm og rektor for A. P. Møller Skolen Jørgen Kühl var værter for arrangementet. De mange gæster blev underholdt af danske L.I.G.A., som lige har vundet en Zulu Award, og af komikeren Thomas Warberg, ligesom elevernes lommefilm og billeder blev vist på storskærmen. Afslutningsvis præsenterede de unge deres demokrati-erklæring, som på imponerende vis var udtryk for, at krigen fra 1864 kan lære os alle noget om mulighederne i fremtiden.
Sidegevinst
For Sydslesvig og det danske mindretal var det en god sidegevinst, at de unge sydslesvigere fra A. P. Møller Skolen nåede ud til en bred del af den danske befolkning, idet både den danske lokalpresse samt landsdækkende medier bragte indslag om projektet.
Projektet »Future Borders - Young Minds in Digital Action« blev muliggjort ved hjælp af økonomisk støtte fra Region Syddanmark, Mads Clausens Fond og Sønderborg Kommune.

Samarbejde fremmer inklusion

Undervisning
Et tæt og vedvarende samarbejde mellem lærer og ressourcepersoner har stor betydning for god inklusion i folkeskolen. Det konkluderer en vidensarbejdsgruppe nedsat af Ressourcecenter for Folkeskolen.

En vidensarbejdsgruppe nedsat af Ressourcecenter for Folkeskolen konkluderer i en ny rapport baseret på en forskningskortlægning, at et tæt og vedvarende samarbejde mellem lærer og ressourceperson har en stor positiv betydning for elevernes faglige og sociale udvikling og medvirker til øget inklusion.

Fælles ansvar
Vidensarbejdsgruppen opfordrer skolerne til at sætte særligt fokus på den co-teaching metode, hvor en almindelig lærer og en lærer med specialpædagogiske kompetencer har et fælles og ligeværdigt ansvar for at planlægge og gennemføre undervisning og løse problemer. Forskningen peger nemlig på, at netop denne samarbejdsform har den største ef-

Vidensarbejdsgrupperne

- Der er udarbejdet tre rapporter af tre vidensarbejdsgrupper for Ressourcecenter for Folkeskolen. Arbejdsgrupperne består af forskere og faglige eksperter og har kortlagt forskning om udvalgte emner med henblik på at bringe viden om, hvad der fremmer eller hæmmer inklusion. Dermed sætter de fokus på de professionelle handlemuligheder og dilemmaer i et inkluderende læringsmiljø.
- Grundlæggende besvarer de spørgsmålet om, hvad du som skoleleder, lærer, pædagog mv. skal have fokus på i forbindelse med undervisning af elever med særlige behov, det professionelle samarbejde og forældresamarbejdet, hvis inklusion skal lykkes i praksis.
- Emnerne for rapporterne er udpeget af praksis- og videnspanelet bestående af praktikere og forskere nedsat i regi af Ressourcecenter for Folkeskolen.

fekt på elevernes faglige og sociale udvikling og deltagelse i fællesskabet, mens den konsultative form for samarbejde, som er meget udbredt, og som består af afgrænsede sessioner ad hoc, har ringe effekt.

Fælles indsats
Herudover viser forskningen, at kvaliteten af samarbejdet mellem lærer

og ressourcepersoner har afgørende betydning for, om den fælles indsats styrker elevernes faglige og sociale udvikling og medvirker til øget inklusion. Arbejdsgruppen peger derfor på, at skolerne er nødt til at sikre kvaliteten af samarbejdet mellem lærer og ressourceperson, hvis indsatsen skal have en effekt. Det kræver både tid og gode samarbejdsevner

og kompetencer inden for kommunikation og relationsarbejde, og netop derfor vil både lærer og ressourceperson have stor gavn af at udvikle de evner. I arbejdsgruppens rapport fremgår pejlemærker for, hvordan samarbejdet konkret kan forbedres.
Vidensarbejdsgruppens konklusioner hænger godt sammen med resultaterne fra forsøget med tolærerordninger, der også peger på positive resultater ved samarbejde mellem lærer og anden ressourceperson.
Kortlagt
Den indsamlede viden bliver nu formidlet til skoler gennem læringskonsulentkorpset og Ressourcecenter for Folkeskolen for at understøtte praksis. Udover viden om ressourcepersoner har arbejdsgrupper under Ressourcecenteret for Folkeskolen også kortlagt viden om teamsamarbejde, forældresamarbejde og særlige undervisningsmæssige behov.

Mette Marie fraTreene-Skolen

Tegnekonkur

SYDSLESVIG. Madita og Marten fra Cornelius Hansen Skolen og Mette Marie fra Treene-Skolen er vinderne af tegnekonkurrencen i forbindelse med Skoleforeningen B-Art projekt. Desuden har der været premiere på den film om hele B-Art projektet, som elever fra Duborg-Skolen har lavet i samarbejde med Offener Kanal i Flensborg.

FOTOS: HOLM LÖFFLER

1864

Historieundervisning om 1864 med digital læring som omdrejningspunkt.

DYBØL. Elever fra Vesterland-Kejtum Danske Skole og Læk Danske Skole har været med i et dansk-tysk projekt, hvor de har beskæftiget sig med Slaget ved Dybbøl 1864 på en utraditionel måde.

Digital læring var omdrejningspunktet. I alt har otte skoler fra grænselandet være med i projektet »Dybbøl 1864 oplevet digitalt«. To skoler fra flertallet og to mindretalsskole på begge sider af grænsen.

De skulle besvare spørgsmål om Slaget ved Dybbøl digitalt gennem spillet DJEEO. Spillet gik ud på, at de enkelte grupper blev delt op i et inde- og et udehold. De forskellige indehold skulle via computerkort og gps lede deres udehold frem til virtuelle poster. Posterne bestod af spørgsmål omkring begivenhederne i 1864.

Desuden har eleverne været på besøg på Historiecenter Dybbøl. Her deltog de i et undervisningsprogram med fælles opgaver som f.eks. madlavning og kuglestøbning.

- Det har været en storartet oplevelse med historie til at føle på, siger Lisbet Buhl, som er skoleleder på Vesterland-Kejtum Danske Skole. Det var en oplevelse af både det historiske og det højteknologiske, og eleverne har fordybet sig i det. De har været på hold med elever fra den tyske skole i Sønderborg. Så det har samtidig været et kulturmøde, hvor eleverne har oplevet ligheder og forskelle mellem de to mindretal, siger hun.

Historie og højteknologi

FOTOS: FOKUS

Marten og Medita fra Corneius Hansen-Skolen.

rence og filmpremiere

Eleverne kom på kursus hos Bjarne Truelsen, der er lederen af Offener Kanal Flensborg, hvor de lærte noget om bl.a. grundlæggende filmiske virkemidler og hvordan man laver interviews.

Derefter fulgte de i små hold B-ART projektet med et filmkamera fra op-hængning af billederne, over workshoppene til nedtagning af udstillin-

gen. Workshopen endte med et lille kursus i redigering af film, hvorefter det filmmateriale, eleverne havde indsamlet i de foregående uger, blev redigeret, og der blev fremstillet en lille film om B-ART projektet. Filmen bliver lagt ud på Skoleforeningens hjemmeside.

Vi inviterer hermed til vor årlige sammenkomst i Hjerpsted Feriekoloni
onsdag den 3. september 2014 kl. 19.30

Foredrag

»Dannevirke – Nordens største fortidsminde«
ved museumsdirektør Nis Hardt (Danevirke Museum)

og

»Hjerpsted Feriekoloni gennem tiden«
ved komitémedlem Hans Fritzbøger.

Vi ses i Hjerpsted!

Hjerpsted Komitéen

Karen Jessen, Susanne Mathiesen, Hans Fritzbøger, Ove Nissen

Kaffebord: 40 kr.

Koncert med SKURK i Slesvig

Musik

Skoleforeningens Underholdningsorkester afslutter sæsonen med en afvekslingsrig koncert.

SLESVIG. Lørdag den 14. juni kl. 19.30 spiller Skoleforeningens Underholdningsorkester, SKURK, en koncert på A. P. Møller Skolen i Slesvig. Entré er 5 euro. Der er lagt op til et blandet

program med blandt andet klassisk-, eksperimentel- og filmmusik.

- Vi har lagt os fast på, at vi ikke vil lægge os fast på noget med hensyn til den musik vi spiller, siger orkestrets dirigent Bente Stenger.

- Det gør vi, fordi vi gerne vil præsentere de unge for et bredt tilbud af musik, siger hun. Koncerten på A. P. Møller Skolen er orkestersæsonens højdepunkt. Musikerne og sangerne har tilknytning til forskellige skoler i Sydslesvig og

mødes en gang om måneden for at øve sammen. Sæsonen afsluttes så med en særlig koncert inden sommerferien.

En hjertesag

- Som et orkester med rødder i de danske skoler er der selvfølgelig hvert år en del udskiftning, fordi nogle ældre elever forlader os, når de kommer i uddannelse og yngre elever kommer til. Men faktisk er der også en håndfuld

forhenværende elever, der fortsætter med at spille i orkestret, selvom de er startet på en videregående uddannelse, siger Bente Stenger.

En af dem er Inga Fiedler, som læser logopædi i Odense.

- SKURK er en hjertesag. Jeg ville savne det, hvis jeg skulle spille et andet sted. Vi udvikler os hele tiden, og desuden er det et spørgsmål om identitet, når jeg spiller i et dansk mindretals orkester, siger hun.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Boganmeldelse på din ipad

Medier

Nye former for boganmeldelser skal gøre det mere spændende at læse i undervisningen.

SYDSLESVIG. Center for Undervisningsmidler har netop afsluttet et kursus for alle lærere, der har haft lyst til at give den traditionelle boganmeldelse et pust og samtidigt give eleverne en større læselyst. »Skyd en bog med din ipad« var navnet på kurset, hvor Martin Spenner fra multimediafirmaet Lommefilm gav sit bud på, hvordan man får de unge til at synes, at det at læse er en sjov og spændende aktivitet. Den traditionelle boganmeldelse vækker efter hans mening nemlig ikke elevernes begejstring og læselyst.

- Vi forestiller os simpelthen, at den bog, man skal anmelde, er en film, og man bruger trailerens virkemidler til at lave boganmeldelsen, si-

ger Martin Spenner.

Zombie-bog

Kurset var på to eftermiddage, og allerede efter første del fik de lærere, der deltog til opgave at lade deres elever lave en trailer til en bog. Og det har de været rigtig glade for, siger Ines Svensson fra Nibøl Danske Skole.

- Især drengene gik meget op i det tekniske omkring trailer-produktionen. De syntes, det var en helt fantastisk måde at arbejde på. Og så var det en zombie-bog de brugte, siger hun.

- Det har været et rigtig godt forløb og meget motiverede for de unge. Man kunne rigtig mærke, hvordan de levede sig ind i historien på en helt anden, en visuel måde. De tænkte bogen i billeder, siger hun.

Der er rytme i børnene

Emneuge

Jesper Falch var på besøg i Ingridhjemmet i Flensborg.

FLENSBORG. Børnene på Ingridhjemmet i Flensborg havde forleden en rytmefestival. Hele ugen arbejdede børnene i grupper med rytme, sang og dans.

- Projektugen hænger sammen med vores overordnede kompetence for børnehavet, som er »barnets alsidige personlige udvikling« og »sociale kompetence«, siger børnehaveleder Sylvia Purucker. Børnehaven sætter hvert år fokus på forskellige overordnede kompetencer.

- Vi startede hver dag med en stor fælles rundkreds, hvor vi rappede, sang og dansede sammen. Onsdag fik vi så besøg af den danske musiker og musikpædagog Jesper Falch, som indstuderede forskellige sange og rytmeøvelser med børnene. Endelig fik de også lov til at »stompe« på de store murerbaljer, fortæller børnehavelederen.

Jesper Falch var fuld af ros til børnene, som han havde i to omgange. Både de små og de større elever var meget optaget af de særlige måde, Jesper Falch underviser på. De klæbede nærmest ved hans læber, da han gav dem instruktioner.

- Det var helt fantastisk, at Jesper Falch var der. En stor

FOTO: DANIEL DÜRKOP

tak til Sydslesvigsk Forening i Flensborg Nord, som har betalt for at få ham hernel, siger Sylvia Purucker.

Hun mener helt sikkert, at børnene har fået det ud af projektugen, som har været målet: At børnene tør overskride egne grænser og stå frem, at styrke fællesskabet og øge kontakten på tværs af grupperne.

Møde på tværs af skolerne

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Udveksling

HARRESLEV har to skoler, en dansk og en tysk. Eleverne mødes hist og her, men egentligt kender man ikke ret meget til hinanden, er man enige om på de to skoler. Nu har skolerne for første gang lavet en udvekslingsdag, hvor to 3. Klasser har besøgt hinanden på deres respektive skoler.

- Det var faktisk en af vores forældre, der kom med ideen, fortæller klasselæreren for 3a på den tyske Zentralschule, Dörte Thomsen.

- Vi lever jo side om side, derfor synes vi, det var en god ide at lave et møde mellem to klasser, siger hun.

På Harreslev Danske Skole var man straks med på ideen.

- Vi synes det var en super idé, og det synes børnene også, siger klasselæreren for skolens 3. klasse, Vibeke Harck.

De to klasser blev delt op i to hold. Det ene hold fra Zentralschule besøgte så den ene halvdel af 3. klassen på den danske skole og omvendt. Sammen tilbragte eleverne en skoledag,

hvor de kom tæt på hinanden.

- På vores skole lavede vi nogle lær hinanden at kende lege, og fik mulighed for at se skolen. Derefter lavede vi nogle sproglege, hvor de tyske elever fik lært noget dansk, siger Vibeke Harck. Eleverne spillede også rundbold sammen og sluttede af med at spise ægte danske hotdogs. På Zentralschule var der en skolerally på

dansk, tysk og engelsk, så havde eleverne sport og spiste frugtsalat.

De to klasser har planer om at opretholde kontakten, idet der skal etableres et pennevenskab.

- Det kunne være sjovt at lave det her til en tradition med 3. klasserne på de to skoler, for det giver et bedre sammenhold i vores by, siger Vibeke Harck.